

свідчить практика, досить поширеним у сучасних наукових розробках, у яких під міжнародними стандартами поведіння з засудженими розуміють прийняті на міжнародному рівні норми, принципи і рекомендації в галузі виконання покарань і діяльності органів та установ виконання покарань [15, с. 51]. При цьому механізм їх реалізації визначений у ст. 9 Конституції України, Законі України «Про міжнародні договори України» [16], «Про загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» [17] та інших нормативно-правових актах.

Виходячи з цього, більш коректно та точно було б у п. 4 Концепції Державної політики у сфері реформування ДКВС України взяти словосполучення, типу «у відповідність з вимогами міжнародних договорів, згоду на які дала Верховна Рада України», та викласти перше речення даного пункта в наступній редакції: «Реалізація Концепції має забезпечити: приведення умов тримання засуджених у відповідність з вимогами міжнародних договорів, згоду на які дала Верховна Рада України».

Список використаних джерел:

1. Великий тлумачний словник української мови / [Упоряд. Т.В. Ковальова]. – Х.: Фоліо, 2005. – 767 с.
2. Борисов В.І. Державна політика у сфері боротьби зі злочинністю та її напрями / Борисов В.І. // Проблеми законності: Респ. міжвід. наук. зб. / Відп. ред. В.Я. Тацій. – Х.: НЮАУ, 2009. – Вип. 100. – С. 305-312.
3. Про основи національної безпеки України: Закон України від 19.06.2003 року № 964-IV // Офіційний вісник України. – 2003. – № 29. – Ст. 1433.
4. Фріс П.Д. Кримінально-правова політика України держави: теоретичні, історичні та правові проблеми. – К.: Атіка, 2005. – 332 с.
5. Сучасна кримінально-виконавча політика України: монографія [2-ге вид. випр. і переробл.] / Колб О. Г., Захаров В. П., Кондратшина В. В. та ін.; за заг. ред. О. Г. Колба. – Луцьк: ПП В.П. Іванюк, 2008. – 210 с.
6. Степанюк А.Х. Принципи кримінально-виконавчого права // Кримінально-виконавче право: Підручник / В.В. Голіна, А.Х. Степанюк, О.В. Лисосед; за заг. ред. В.В. Голіни і А.Х. Степанюка. – Х.: Право, 2011. – С. 9-12.
7. Конституція України і змінами. – Х.: Право, 2012. – 64 с.
8. Науково-практичний коментар до Кримінально-виконавчого кодексу України / [І.Г. Богатирьов, О.М. Джужа, О.І. Богатирьова, Є.М. Бодюл та ін.]; за заг. ред. І.Г. Богатирьова. – К.: Атіка, 2010. – 344 с.
9. Правові основи діяльності персоналу Державної кримінально-виконавчої служби України: наук.-метод. посіб. / Упоряд. І.Яковець. – К.: Паливода А.В., 2011. – 232 с.
10. Пузырьов М.С. Диференціація та індивідуалізація виконання покарання у виді позбавлення волі на певний строк: Дис. канд. юрид. наук / 12.00.08. – К.: НАВС, 2012. – 252 с.
11. Кримінально-виконавчий кодекс України / Упорядник А.Х. Степанюк. – Х.: Право, 2012. – 88 с.
12. Про Концепцію державної політики у сфері реформування Державної кримінально-виконавчої служби України: Указ Президента України від 08 листопада 2012 року № 631/2012 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 87. – Ст. 3531.
13. Бульбо А.Н. Большой словарь иностранных слов. 35 тысяч слов. – Изд. 3-е, испр. перераб. - М.: Мартин, 2010. – 704 с.
14. Барабаш Ю.Г. Конституційна політика України у сфері імплементації міжнародних стандартів прав людини / Барабаш Ю.Г. // Проблеми законності: Респ. міжвідом. наук. зб. / Відп. ред. В.Я. Тацій. – Х.: Нац. юрид. акад. України, 2009. – Вип. 100. – С. 71-83.
15. Степанюк А.Х., Яковець І.С. Втілення міжнародних стандартів у практику діяльності кримінально-виконавчої системи України: Монографія. – Х.: Вид-во «Кроссрод», 2007. – 184 с.
16. Про міжнародні договори: Закон України від 29 червня 2004 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 50. – Ст. 540.
17. Про загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу: Закон України від 18.03.2004 р. № 1629-IV // Урядовий кур'єр. – 2004. – 20 квітня. – С. 2-3.

СИСТЕМНА ОЦІНКА ЗАГРОЗ І РИЗИКІВ ДЛЯ НАЦІОНАЛЬНИХ ДЕРЖАВ У СУЧАСНОМУ СВІТІ: УКРАЇНСЬКІ ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ РЕАЛІЇ

Телешун Сергій Олександрович, доктор політичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, завідувач кафедри політичної аналітики і прогнозування Національної академії державного управління при Президентові України

Наслідки глобальної кризи в економіці, політичні та соціальні конфлікти, гуманітарні та техногенні потрясіння це складові одного цілісного явища здатного сформувати новий світопорядок на найближчі десятиліття. Всі вони нероздільно пов'язані з корінними змінами в системі суспільно - політичних та економічних відносин.

Системний аналіз події початку XXI століття дозволяє зробити висновок про те, що перед світовими та регіональними акторами, зокрема країнами «Великої двадцятки», гостро постало питання активного пошуку ефективних стратегій управління і модернізації існуючих моделей державного та суспільно - політичного розвитку, причому як в площині глобальних процесів, так і на внутрішньому національному рівні.

Справа в тому, що економічна рецесія, неефективність сучасних державних і політичних інститутів гостро поставили питання щодо необхідності структурної модернізації суспільства в соціальній сфері. У суспільстві виникає необхідність у нових підходах до формування механізмів ефективної публічної політики у всіх сферах життєдіяльності людини.

У середовищі політико - економічного бомонду світових центрів впливу, йде гостра дискусія щодо необхідності перегляду сталих концепцій державного менеджменту та існуючих підходів до управління соціальними та економічними процесами. Зокрема, яскравим підтвердженням цих тенденцій є результати зустрічей світових лідерів на форумах в Давосі, Москві, Ялті та ін, внутрішньополітичні ініціативи президента США Б.Обама щодо соціальних і економічних реформ, спрямованих на створення ефективних механізмів і моделей управління, а також вдосконалення суспільно - політичного простору. Насамперед, мова йде про зміну системи соціального управління, виробництва і споживання.

Політичні та соціально - економічні негаразди в Євразії ініціювали активний діалог між найвпливовішими державами об'єднаної Європи з приводу перспектив майбутнього ЄС та світу в цілому. Останній саміт країн «Великої двадцятки» у вересні 2013 року показав що перед світом постає питання щодо: «...забезпечення впевненого, стійкого і збалансованого росту економіки», яка знаходиться під впливом ряду ризиків соціально - економічного, політичного і управлінського характеру. Мова йде: про слабке економічне зростання і високий рівень безробіття; фрагментації європейського фінансового ринку; стабільно високого рівня державного боргу в окремих країнах; зростаючу волатильність потоків капіталів; регіоналізації та фрагментації ВТО; нової хвилі протекціонізму тощо. У свою чергу керівництво Китайської Народної Республіки намагається модернізувати власну суспільно-політичну та економічну модель у відповідності з існуючими глобальними тенденціями і викликами, які розширюють сфери впливу в усьому світі. Російська Федерація намагається зберегти конкурентну здатність держави у формі регіонального лідера з перспективою повернення статусу наднаціональної держави.

Також показовими факторами в питанні управління соціально - економічними процесами є події так званої «арабської весни» в Тунісі, Єгипті, Лівії, а також нові по своїй суті суспільно - політичні течії в Європі та інших країнах світу.

Все це разом може свідчити про неготовність значної частини політичної еліти світу адекватно реагувати на кризові явища в системі міжнародних відносин і світовій економіці і пропонувати превентивні моделі ефективного розвитку, здатні стати кластерами для країн. У цьому явищі є як позитив так і негатив. З одного боку кожен може запропонувати власну національну інноваційну модель антикризового управління, що здатна стати - прикладом для інших, з іншого боку відсутність моделей здатних вирішити системні конфлікти соціально - економічного та гуманітарного характеру можуть спровокувати регіональний хаос з непередбаченими наслідками.

Сучасний політико-економічний істеблшмент також намагається по-новому переосмислити роль національних держав і управління у глобальному світі. Головний акцент ставиться на розумінні ключовими політичними акторами складних механізмів публічної діяльності, які концентруються у сфері дії державних, публічних та приватних осіб. За цих умов реалізація ефективної публічної політики відноситься до кваліфікованої «гри влади», в рамках інституційної частини, між різними публічними особами, які у конфлікті або у співпраці з державними, громадськими, приватними особами намагаються розв'язати колективну суспільно значущу проблему. Ця сукупність політичних рішень і дієвих кроків суспільства дає привід для прийняття вимушених актів, у вигляді законів, спрямованих на зміну поведінки різних соціальних груп. Інститути влади за цих умов набувають

нового змістовного наповнення, що має вигляд: - «ДЕРЖАВА-АРБИТР, ПРОГНОЗИСТ, ГАРАНТ» нового соціального договору. Державна і політична влада більше не розглядається лише як статичний символ політичної нації і кульмінаційна верхівка корпоративних і приватних амбіцій, а як зручний майданчик, ефективного суспільно – політичного і управлінського діалогу і менеджменту спроможного цілеспрямовано організувати усі суб'єкти і об'єкти суспільства на отримання прогнозованого та соціально значимого результату. Крім того держава втрачає монополієне право на вироблення політичних рішень, вона частково поступається місцем інститутам громадянського суспільства, структурам віртуального суспільного і економічного простору, які хочуть не тільки опосередковано впливати на інститути державної влади, з метою вироблення адекватної державної політики, а й зацікавлені у її прямому творенні і авторстві.

Зокрема, мова йде про появу нових глобальних трендів і викликів, які зумовлюють потребу в новому базисні принципі управління:

1. Зростаюча роль індивіда і його активність у політичній та соціальній площині - підвищення «агресивності» особистості і зростання конфліктогенності громадянського суспільства;

2. Зростання і активізація середнього класу - значне підвищення тиску на владу;

3. Поява нових ідеологій на основі інформаційної, комунікаційної та мультимедійної революції - з'являються нові соціальні зв'язки, типи громадянської поведінки, світоглядні установки і нові типи соціальних рефлексій, що можуть спричинити серйозну загрозу стабільності існуючим політичним та економічним елітам світу;

4. Виникнення нових форм соціальної організації і комунікації (соціальні мережі, блогосфера тощо) - підвищення здатності громадянського суспільства чинити тиск на владу (новітні способи технологічного та організаційного впливу);

5. Неefективність існуючого соціального договору і недовість соціальних ліфтів - посилення соціального незадоволення і висока ймовірність громадських хвилювань;

6. Демографічна криза в розвинених країнах і, як наслідок, трудова міграція (висококваліфіковані фахівці і різноробочі) з країн, що розвиваються. Втрата людського потенціалу в країнах третього світу;

7. Зростаюча роль високотехнологічних засобів комунікації та інформаційних технологій - підвищення соціальної і політичної мобільності, загроза існуючим політичним режимам;

8. Боротьба за життєво необхідні ресурси (енергетичні, земельні, водні ресурси та ресурси, які забезпечують високотехнологічний розвиток економіки і так далі) - загострення протиріч між світовими акторами у всіх частинах світу;

9. Стагнація існуючої гео економічної моделі (банківська, фінансова, кредитна, монетарна, валютна сфери) - зміщення центрів економічної активності з країн розвинутого поясу в країни, що розвиваються, а також очікування нових хвиль економічної рецесії;

10. Надмірна концентрація влади і капіталу в руках обмеженого кола глобальних супереліт (ФІП і транснаціональні корпорації) - зростання соціальної напруги, силові варіанти перерозподілу ресурсів і благ;

11. Зростаючий політичний і економічний вплив країн, що розвиваються - переформатування наявних глобальних коаліцій і ймовірні загрози конфліктів з англосаксонським світом;

12. Поява нових смертельних хвороб і штамів вірусів - важко контрольовані пандемічні вибухи захворювань у всьому світі;

13. Техногенні катастрофи нового покоління.

Все це актуалізує тезу про необхідність створення адекватних існуючим тенденціям проектів розвитку та управління, а також синтезу нових соціальних ідеологем, здатних упорядкувати хаотичний рух цивілізації. У світлі цих подій показовим є ряд заяв, доповідей та аналітичних звітів провідних експертів, дослідних установ, університетів, і так званих «фабрик думок» (К.Поппер, Г.Кіссінджер, С.Хантінгтон, Ф.Фукуяма, Даль, Г.Алмонд, К.Дейч, Дж.Фрідман (Sratfor, CIA), Council of Foreign Affairs (CFA), Національна Рада з розвідки (CIA), агентство Reuters, Scientific American, Council on foreign relations

(США), Центр стратегічних та міжнародних досліджень (США), RAND Corporation, Інститут Брукінгса (США), Фонд «Спадщина» (США), Інститут Фрейзера (Канада), Інститут імені Джорджа Мейсона (Школа публічної політики), Школа міжнародних відносин імені Еліота (Університет Джорджа Вашингтона), Інститут стратегічних досліджень імені Дж.Оліва (Гарвардський Університет), Інститут з вивчення проблем безпеки (Європейський Союз), Римський клуб, Івашов Л.Г. (Академія геополітичних проблем, Росія), Дергачов В.А. (Інститут геополітики), Центр стратегічних розробок (Росія), Фонд ефективної політики (Росія), Китайський інститут сучасних міжнародних відносин, Китайський державний дослідний інститут, Фонд Конрада Аденауера (Німеччина), Istituto per gli Studi di Politica Internazionale (Італія), The Foreign Policy Centre (Великобританія), The Stockholm Network (Швеція), ISN (Швейцарія)), які концентрують свою увагу на актуальних проблемах сучасності та підвищення ефективності механізмів здатних реалізувати національні інтереси країн, які вони представляють:

1. Управління новоствореними (новоутвореними) ринками (економіка);
2. Енергетика і політика (управління);
3. Підприємництво (бізнес) і публічна політика;
4. Глобальна політика;
5. Регіональна політика (комплексна аналітика з приводу ситуації в регіонах світу);
6. Політика у сфері науки і технологій;
7. Філософія і публічна політика;
8. Прикладні та інформаційні технології;
9. Феномен тероризму, транснаціональної злочинності і корупції;
10. Демографія і національна безпека;
11. Етнічні конфлікти, проблеми рішення громадянських воєн і заворушень
12. Довгострокові стратегічні програми розвитку; стратегічне і військове планування у міжвоєнні періоди;
13. Прогнозування та аналітика політичних і соціальних процесів;
14. Дослідження середньоазійського регіону;
15. Дослідження китайського регіону;
16. Культура в глобальних відносинах;
17. Дослідження феномена холодної війни;
18. Новітні підходи в дослідженні безпеки Євразії;
19. Міжнародна співпраця в Азії;
20. Космічна політика (програми розвитку та управління) і т.д.

Серед фактів, які заслуговують на увагу, також варто зазначити опублікований звіт Національної Ради з питань розвідки США під назвою «Глобальні тренди 2030: альтернативні світи». Автори документа визначають основні тенденції розвитку людства і прогнозують ймовірні шляхи розвитку світу. Зокрема, в доповіді відзначений такий перелік викликів:

1. Складна демографічна ситуація. У країнах так званого «розвинутого поясу» простежується зменшення народжуваності та старіння населення, яке призведе до необхідності створення штучної міграції з інших країн. Очікується, що з країн, які розвиваються, відбуватиметься масовий відтік не лише інтелектуальної еліти, а й некваліфікованої робочої сили;
2. Збільшення частки (питомої ваги) середнього класу і ролі громадянина в глобальній соціальній структурі світу і зменшення розриву між бідними і багатими. Це, швидше за все, збільшить можливість громадян впливати на суспільно - політичні процеси в усіх країнах світу. Проте у нас виникає питання: чи буде ліквідований розрив між бідними і багатими в розвинених країнах і в країнах поясу периферії (ймовірні соціальні катаклізми в Азії);
3. Криза класичних моделей управління як у глобальному форматі, так і на внутрішньому рівні управління державою. Пошук альтернативних способів і методів управління глобальними процесами. Свого роду делегування управлінських повноважень США ряду країн, регіональних лідерів (КНР, ЄС, РФ, Бразилія, Туреччина, Мексика і т.д.);
4. Гуманітарна криза (насамперед, нестача продуктів харчування та питної води), що може призвести до регіональних конфліктів і загострення міжнародної ситуації, особливо в Африці та Азії;

5. Ймовірні (можливі) хвилі нових економічних криз і рецесій (банківський сектор, валютні коливання, дисбаланс світової торгової системи та ін.) У першу чергу це може становити небезпеку для розвинених країн світу, хоча економічні потрясіння не оминуть і інші країни, але з інших причин;

6. Суспільно - політична нестабільність у багатьох країнах світу (Південно-Східна Азія, ЄС, РФ, Африка). Вірогідні сценарії зміни географічної та політичної карти світу;

7. Масштабне зростання ролі новітніх технологій. У найбільшочому майбутньому використання інформаційних та військових технологій (громадянами, недержавним сектором) можуть становити (представляти) серйозну загрозу стабільності як окремих країн, так і цілих регіонів;

8. Переформатування центрів впливу, зростання ролі одних країн і зменшення впливу інших. Прогнозується подальше зміцнення позицій Китаю і втрата могутності Росії. Все це значною мірою здатне змінити геоекономічний і геополітичний ракурс в глобальному світі;

9. Поява нових міждержавних об'єднань і утворень на Євразійському суперконтиненті;

10. Енергетична революція та альтернативні джерела енергії (сланцевий газ, біопаливо тощо);

11. Головний акцент ставиться на створення ефективних механізмів публічної політики здатної вирішити суспільно важливі проблеми колективного значення. Удосконалення інститутів влади стає лише другорядною політичною проблемою. У цьому плані національна держава є не тільки статичним символом політичної нації, але й ефективним інструментом політичного менеджменту здатного впливати на суб'єкти та об'єкти суспільства щодо реалізації соціально значущих програм, здатних зберегти цю державу в числі конкурентно спроможних як у внутрішній, так і в зовнішній політиці. Також досить гостро стоїть питання про визначення дійових осіб публічної політики, які будуть пропонувати моделі модернізації суспільства. Крім того, завжди гострим є питання щодо груп мішеней і кінцевих користувачів реформ, які повинні стати провайдерами нових суспільних відносин у всіх сферах людського буття, а не середовищем соціальної агресії та екстремізму.

У цій площині існують протиріччя пов'язані з взаємозалежною економікою і національною політикою, які є ключовими підзанимами у системі глобальних відносин. Перед політико – управлінським істеблшментом національних держав постає дилема вибору трьох варіантів суспільного розвитку – бути демократичним, суверенним і інтегрованим у глобальну економіку. Національна держава на сьогодні може поєднувати тільки два варіанти розвитку, але не три. Правова держава розвивається на засадах розподілу субстанціональної та інструментальної складової державної політики. Розвиток правової державності реалізовувався у формуванні сталих систем конституціоналізму, парламентаризму, розвитку і структуруванні засад громадянського суспільства та створенні дієвих механізмів захисту прав громадян. Ідея зрілої правової держави криється у взаємозалежності і взаємокерованості громадянського суспільства і держави у виробленні публічної або державної політики.

Прийняття ключових управлінських рішень правлячими елітами, усе більше диктується загально світовими процесами і центрами впливу. Легітимність цих управлінських рішень можлива лише при підтримці громадян власних держав, які по визначенню не залучені до цих процесів, як еліти. Демократичний принцип делегування власних повноважень обраній владі втрачає свій сенс, коли управлінські рішення приймаються поза національними центрами впливу, які у своїй більшості не дотримуються принципів соціальної справедливості. У свою чергу цей принцип є складовою ефективною публічної політики і може інтерпретуватися: як забезпечення процесу вирівнювання матеріального стану усіх прошарків суспільства; як не допущення надмірного майнового розшарування серед громадян; як створення рівних стартових умов; як обов'язок держави забезпечувати підтримку найменш захищених прошарків населення і як забезпечення усіх громадян країни мінімальним базовим пакетом соціальних гарантій.

Це фактично свідчить про те, що процес глобальної економічної і політичної інтеграції закономірно супроводжується процесом стихійної деконцентрації, оскільки відбувається нерівномірно. Саме тому між глобалізмом та демократією намітилися глибокі суперечності особливо у сфері публічного управління та доступу до обмежених ресурсів. Демократичні принципи народного суверенітету особливо у частині соціальної безпеки вступають у протиріччя з інтересами більшості наднаціональних центрів влади, таких як «тристороння комісія», «вашингтонський консенсус», МВФ, МБ та інші.

Активізувалися протиріччя на внутрішньому національному і на міжнародному рівні. Перед політичними і державними діячами, науковцями, експертами постають питання стратегічного характеру: майбутнє ринкової моделі економіки; майбутнє національної держави і відповідно національної економіки у глобальному світі; місце і роль держави у новій посткризовій моделі економіки; домінуючі інститути системи нової посткризової економіки. Так американський футуролог Е. Тоффлер ще у 1980р. ввів новий термін «вироспоживач», від слова виробництво і споживання. Цей термін він використовував для описання такого явища, як позабухгалтерська, неконтрольована економіка, не плутати з кримінальною економікою. Тобто коли «вироспоживач», індивід або група створює товар для власного споживання. Нова модель економіки буде залежати від цілого ряду факторів: від місця і ролі держави у національній економіці, від рівня впливу державного контролю в економічній сфері. Від характеру, соціально – економічних відносин у національній державі, від активності і ефективності інститутів громадянського суспільства у відстоюванні своїх прав тощо.

Вищезазначені тенденції суттєво впливають на Україну і ставлять її в неоднозначну ситуацію, свого роду точку бифуркації, висхідний момент, який здатний кардинально змінити як і в гіршому, так і в кращому напрямку розвиток подій у країні. Варто зазначити, що глобальні тренди світу значною мірою впливають на формування умов всередині України. Багато в чому українські тенденції повторюють світові тренди. У суспільстві початку XXI ст. складатиметься розуміння того, що людство опинилося перед черговим цивілізаційним циклом, здатним сформувати нові суспільно - політичні та соціально - економічні відносини. Змінюється все: інституційна система суспільства, її світоглядні і матеріальні засади. Модернізований капіталізм втрачає свій соціальний базис - середній клас. Інформаційне суспільство кардинально змінило соціальну структуру середнього класу.

Традиційно фахівці зупиняються на двох шляхах розвитку соціально-економічної системи: 1) збереження ліберальної економічної політики, відкритість національних економік, збереження тенденцій орієнтованих на зовнішньоекономічну залежність; 2) орієнтація на розвиток внутрішнього національного ринку, підтримка стратегічних галузей національної економіки, відродження стратегії заміщення імпорту власними товарами, більш активна політика держави щодо підтримки національних товаровиробників тощо. Проте при наявності різних моделей ринкової економіки – англосаксонської, німецької, північноєвропейської, японської, китайської та інших – роль національних держав і їх системою управління залишаються виключно домінуючими. За таких умов головними завданнями для дійових осіб публічного сектора є:

1. Скорочення бюджетного дефіциту і структурних боргів;
2. Підтримка ефективного політичного контролю над економікою, незважаючи на процеси глобалізації;
3. Стимулювання конкуренції на всіх рівнях публічної влади: місцевий, регіональний, державний та міждержавний рівень;
4. Задоволення зростаючих вимог громадян щодо виплати та фінансування програм соціального характеру, які надаються публічними адміністраціями;
5. Управління конфліктами з перерозподілу всіх видів ресурсів, шляхом виключення певних соціальних і корпоративних груп впливу;
6. Підвищення професійного рівня фахівців у сфері управління публічними ресурсами, які з різних причин зменшуються;

7. Застосування демократичного імперативу щодо необхідності системної оцінки і прогнозування наслідків прийнятих владою законів і регламентованих актів;

8. Створення сучасного, соціального ліфту, який відповідає реаліям і викликам та є здатним акумулювати всі види ресурсів, реформувати систему управління і утримувати її від політичної деградації;

9. Політична інтеграція політичної меншості в процесі прийняття політико-адміністративних рішень і пов'язане з цим консенсусне управління конфліктами, які виникають внаслідок протистояння більшості.

Підвищення податків і скорочення державних витрат не уникнути, але за відсутності збалансованої програми економічного зростання неможливо вийти із замкнутого кола економічної рецесії. Держава повинна узяти на себе відповідальність по створенню умов для економічного зростання. Оживити споживчий ринок через врахування у державній політиці інтересів середнього і малого бізнесу. Провести лібералізацію сфери послуг, стимулювати бізнес ініціативу, впроваджувати «сині» технології у виробництво, перепрофілювати не рентабельні бізнес проекти, активізувати перепідготовку кадрів і багато що інше.

Створення ефективної системи публічного управління, яка відповідає вимогам сьогодення, потребує наукового обґрунтування і експертного супроводження. Питання ефективності української влади є, без перебільшення питанням національної безпеки держави. Саме бачення майбутнього держави, вміння добирати інструментарій щодо його реалізації, ефективне використання ресурсів і політичних інститутів, прогнозування наслідків власної діяльності і визначає ефективність публічної політики. Перефразовуючи слова лауреата Нобелівської Премії у сфері економіки за 2001 рік Майкла Спенса, хотілося б сказати, що людство не здатне уникнути економічних і соціальних підйомів і падінь, але хотілося б, щоб людство навчилося робити висновки з цих явищ, прогнозувати наслідки своїх дій і рішення, нести соціальну і політичну відповідальність перед суспільством і майбутніми поколіннями.

ПРОБЛЕМИ ЗАКОНОДАВЧОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕФОРМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ТА СИСТЕМИ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ВЛАДИ

Кравченко Віктор Віталійович, кандидат юридичних наук, професор, заслужений юрист України, завідувач кафедри конституційного адміністративного та міжнародного права Університету економіки та права «КРОК», директор Центру правової допомоги містам Асоціації міст України,

Протягом останніх 10 – 15 років у вітчизняній юридичній науці активно обговорюється питання щодо необхідності проведення низки системних реформ, спрямованих на трансформацію закріпленою Конституцією України 1996 року [1] системи територіальної організації влади [2;3;4;5;6]. Особливої нагальності ці питання набули після 2005 року, коли стало очевидним, що існуюча система управління на місцях себе повністю вичерпала, вона продемонструвала вкрай низьку ефективність з точки зору забезпечення сучасних стандартів адміністративних та інших послуг, що надаються жителям українських сіл, селищ та міст. На важливість вирішення цих питань наголошується і в програмних документах Президента України, зокрема в Щорічному посланні Президента України Верховній Раді України «Про внутрішнє та зовнішнє становище України в 2013 році» [7].

На жаль, незважаючи на тривале соціальне очікування в Україні й досі немає жодного державного програмного документу, в якому були б викладені концептуальні засади трансформації системи влади в цілому і її складової – територіальної системи влади. Сьогодні вони лише напрацьовуються Конституційною Асамблеєю, утвореною відповідно до Указу Президента України №328/2012. Ще більш актуального значення набуває проблема законодавчого забезпечення реформування системи територіальної організації влади та місцевого самоврядування. Мова йде про необхідність розробки та прийняття комплексу законодавчих актів, пов'язаних єдиною ідеологією реформи.